

Regeringens proposition

1975/76: 43

om godkännande av konventionen den 10 april 1972 om förbud mot utveckling, framställning och lagring av bakteriologiska (biologiska) vapen och toxinvapen samt om deras förstöring;

beslutad den 23 oktober 1975.

Regeringen föreslår riksdagen att antaga det förslag som har upptagits i bifogade utdrag av regeringsprotokoll.

På regeringens vägnar

G. E. STRÄNG

SVEN ANDERSSON

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner den av Sverige den 27 februari 1975 undertecknade konventionen om förbud mot utveckling, framställning och lagring av bakteriologiska (biologiska) vapen och toxinvapen samt om deras förstöring.

UTRIKESDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1975-10-23

Närvarande: statsrådet Sträng, ordförande, och statsråden Andersson, Aspling, Lundkvist, Geijer, Bengtsson, Norling, Lidbom, Carlsson, Gustafsson, Leijon, Hjelm-Wallén

Föredragande: statsrådet Andersson

Proposition om godkännande av konventionen den 10 april 1972 om förbud mot utveckling, framställning och lagring av bakteriologiska (biologiska) vapen och toxinvapen samt om deras förstöring

1 Inledning

Bakteriologiska stridsmedel omfattas av olika folkrättsliga regleringar. Det centrala internationella instrumentet är 1925 års Genèveprotokoll rörande förbud mot användning i krig av kvävande, giftiga eller liknande gaser och bakteriologiska stridsmedel.

Även om världens länder länge har varit medvetna om det hot som inte endast de bakteriologiska vapnen (B-vapen) utan också de kemiska vapnen (C-vapen) utgör, är det först under de senaste tio åren som frågan om dessa vapen har behandlats i nedrustningssammanhang. Det är således först på senare tid som man har inriktat sig på att söka uppnå överenskommelser om förbud mot innehav av dessa typer av vapen och inte endast mot användningen av dem. I en resolution som antogs av Förenta nationernas generalförsamling 1966 anges bl. a. att nedrustningskonferensen har till uppgift att söka nå fram till en överenskommelse om att utveckling och framställning av B- och C-vapen skall upphöra. Två år senare uppmanade generalförsamlingen generalsekreteraren att utarbeta en rapport om B- och C-vapen och om dessa vapens verkningar. Rapporten, som utarbetades av en expertgrupp, lades fram av generalsekreteraren sommaren 1969. Experterna framhöll i denna rapport att om dessa vapen någonsin skulle komma till användning i stor skala i krig, skulle ingen kunna förutsäga hur långvariga deras verkningar skulle bli och hur de skulle påverka den omvärld vi lever i. En överväldigande fara skulle föreligga både för det land som använde dessa vapen och för det land som anfölls, och detta oavsett de skyddsåtgärder angriparen hade vidtagit i samband med utvecklingen av anfallsva-

pen. En särskild fara angavs ligga i att vilket land som helst kunde själv utveckla eller från andra anskaffa dessa typer av vapen, även om det skulle visa sig dyrt. Faran för spridning av denna vapentyp var lika stor med avseende på utvecklingsländer som på utvecklade länder.

Storbritannien lade i juli 1969 fram ett förslag till en konvention, som dock var begränsad till B-vapnen. Anhängarna av en sådan konvention hävdade att en omedelbar överenskommelse om ett begränsat förbud var möjlig och att denna överenskommelse inte borde uppskjutas i väntan på en lösning av de mera kontroversiella problemen kring C-vapnen. Det brittiska förslaget följdes samma år av ett förslag från öststaternas sida omfattande både B- och C-vapen. Förenta staterna motsatte sig emellertid att detta senare förslag lades till grund för fortsatta förhandlingar. Skälen här till var att man på amerikansk sida inte var beredd att fränhända sig C-vapnen så länge man fruktade att andra länder fortfarande hade sådana vapen. Man ansåg vidare inte att förfarandet för att säkerställa ett förbuds efterlevnad var tillfredsställande, eftersom öststatsförslaget endast innefattade nationell kontroll och ett mycket löst åtagande om internationella konsultationer.

Här bör nämnas att ett antal länder, däribland Sverige, vid denna tid gjorde ensidiga uttalanden om sina avsikter med B- och C-vapen. USA:s president uttalade bl. a. att förefintliga lager av B-vapen och toxiner skulle förstöras. Från svensk sida förklarades den 29 april 1970 att "Sverige inte har och inte heller avser att tillverka några biologiska eller kemiska stridsmedel", men att "forskningsarbete förekommer för att utveckla skyddsmetoder för den händelse vårt land skulle utsättas för angrepp med dylika vapen".

Det bör också framhållas att Sverige tillsammans med nio andra länder till nedrustningskonferensen i Genève 1970 lade fram ett memorandum vari angavs bl. a. att B- och C-vapnen borde behandlas tillsammans och att efterlevnaden borde garanteras genom en kombination av nationella och internationella åtgärder.

År 1971 gick öststaterna ifrån sitt tidigare krav på att ett förbud mot innehav skulle omfatta både B- och C-vapen samtidigt som de för att säkerställa uppfyllelse av konventionsbestämmelserna accepterade en procedur som innefattade både nationella och internationella element. Därmed blev det möjligt att lägga fram en slutlig text.

Sedan Förenta nationernas generalförsamling i en resolution i december 1971 hade godtagit ett konventionsförslag, framlades konventionen om förbud mot utveckling, framställning och lagring av bakteriologiska (biologiska) vapen och toxinvapen samt om deras förstöring för undertecknande i London, Moskva och Washington den 10 april 1972. Ett betydande antal stater, däribland de nordiska länderna utom Sverige, undertecknade konventionen redan första dagen. Sverige undertecknade konventionen den 27 februari 1975.

Konventionen trädde i kraft den 26 mars 1975 i och med att den då ratificerades av de tre depositariemakterna Förenta staterna, Sovjetunionen och Storbritannien. F. n. har 56 stater tillträtt konventionen. Ytterligare 57 stater har undertecknat men inte ratificerat den.

Konventionen i engelsk originaltext jämte översättning till svenska bör fogas till regeringsprotokollet i detta ärende som *bilaga*.

2 Konventionens innehåll

I inledningen uttalar de fördragsslutande staterna till en början sin beslutsamhet att verka för effektiva framsteg i riktning mot allmän och fullständig avrustning, innefattande förbud mot och avskaffande av varje slag av massförstörelsevapen. De säger sig vara förvissade om att ett förbud mot utveckling, framställning och lagring av både kemiska och bakteriologiska (biologiska) vapen och deras förstörelse genom effektiva åtgärder kommer att bidra till en sådan avrustning. Vidare uttalar de fördragsslutande staterna att föreliggande överenskommelse om förbud mot bakteriologiska vapen kan utgöra ett första steg mot en konvention avseende kemiska stridsmedel. De fördragsslutande staterna erkänner betydelsen av Genèveprotokollet den 17 juni 1925 rörande förbud mot användande i krig av kvävande, giftiga eller liknande gaser och bakteriologiska stridsmedel och bekräftar sin anslutning till detta protokolls principer och syften. De uppmanar alla stater att noggrant iakttaga dessa principer och syften samt erinrar om att Förenta nationernas generalförsamling vid upprepade tillfällen fördömt alla åtgärder som strider mot Genèveprotokollets principer och syften.

Artikel 1 innehåller den ena av konventionens centrala bestämmelser, nämligen att varje fördragsslutande stat förbinder sig att inte utveckla, framställa, lagra eller på annat sätt förvärva eller inneha vare sig mikrobiella eller andra biologiska medel eller toxiner av sådana typer eller i sådana mängder som inte har något berättigande för profylaktiska ändamål, skyddsändamål eller andra fredliga ändamål, eller vapen, utrustning eller utspridningsanordningar, avsedda att användas för sådana medel eller toxiner för fientliga ändamål eller i väpnad konflikt.

I konventionstexten ges inte någon definition av vad som avses med "mikrobiella eller andra biologiska medel" eller med "toxiner". Den definition på biologiska medel som används i Förenta nationernas generalsekreterares rapport från 1969 kan emellertid i viss mån vara vägledande. Enligt denna rapport är bakteriologiska (biologiska) stridsmedel levande organismer av vilket slag som helst eller smittosamt material som härrör från sådana organismer, under förutsättning att organismerna eller materialet avses vålla sjukdom eller död hos människor, djur eller växter och för sin verkan beror av sin förmåga att föröka sig i den människa, det djur eller den växt som angrips. Toxiner är beteckningen för giftiga ämnen som alst-

ras av levande organismer, häri inbegripet växter, djur och bakterier. Till skillnad från de organismer som alstrar dem kan toxinerna inte själva fortplanta sig. Toxinerna kan framställas på både bakteriologisk och kemisk väg. Konventionen går alltså utöver det bakteriologiska fältet, vilket för övrigt även framgår av titeln.

Bestämmelsen i artikel I om att produktion för skyddsändamål är undantagen från förbudet innebär att bakteriologiska stridsmedel och toxiner får utvecklas för att prova skyddsutrustning såsom skyddsmasker och skyddsdräkter, luft- och vattenfilter, varningssystem, saneringsutrustning m. m. I Sverige bedrivs viss forskning inom området, vilket framhölls i regeringens deklaration den 29 april 1970.

Den andra centrala bestämmelsen är *artikel II*, enligt vilken fördragsslutande stat förbinder sig att så snart som möjligt och inte senare än nio månader efter konventionens ikraftträdande förstöra eller till fredliga ändamål överföra de stridsmedel och utspridningsanordningar som anges i artikel I.

Artikel III kompletterar bestämmelserna i artikel I med förbud mot att till annan stat överföra bakteriologiska stridsmedel och utspridningsanordningar och mot att uppmuntra eller hjälpa annan stat att skaffa sig dessa medel. Bestämmelsen har sin betydelse för att förhindra att förbudet i artikel I kringgås exempelvis i samband med det utbyte av material, utrustning och teknisk kunskap för utnyttjande av bakteriologiska medel och toxiner i fredligt syfte som behandlas i artikel X.

Artikel IV innehåller bestämmelsen att fördragsslutande stat skall vidtaga nödvändiga åtgärder för att efterkomma förbuden i konventionen.

Artiklarna V och VI innehåller bestämmelser om hur de fördragsslutande staterna skall handla för att tillsammans lösa de problem som kan uppkomma med avseende på konventionens syfte eller tillämpningen av dess bestämmelser. Sålunda föreskrivs i artikel V att staterna skall samråda och samarbeta i detta syfte och vidare att samråd och samarbete som avses i artikeln även kan komma till stånd genom lämpliga internationella förfaranden inom ramen för Förenta nationerna och i enlighet med dess stadga. Det senare ledet av bestämmelsen intogs i konventionen på bl. a. svenskt initiativ.

Artikel VI anger hur en stat kan förfara, om den finner att annan konventionsstat har brutit mot konventionen. Staten kan i sådana fall anföra klagomål hos Förenta nationernas säkerhetsråd. Sådant klagomål skall innefatta allt tillgängligt bevismaterial och en begäran att klagomålet tas upp till behandling av säkerhetsrådet.

I artikeln föreskrivs vidare att, om säkerhetsrådet inleder en undersökning i enlighet med FN-stadgan, så är varje fördragsslutande stat skyldig att samarbeta i genomförandet av undersökningen.

Säkerhetsrådet ges genom artikeln väsentliga befogenheter. Dess permanenta medlemmar, vilka inte alla är eller kan förväntas bli parter i kon-

ventionen, kan genom att göra bruk av sin vetorätt förhindra genomförandet av ett undersökningsförfarande. Detta innebär att vissa konventionsstater har större rättigheter än andra, vilka de kan utnyttja för att förhindra en undersökning riktad mot dem själva eller mot deras allierade. Sverige har i förhandlingarna uttalat kritik på denna punkt och föreslagit att de vetoberättigade medlemmarna av säkerhetsrådet skulle förbinda sig att avstå från att utnyttja vetorätten vid behandling av klagomål som avser dem själva eller deras allierade.

I *artikel VII* förbinder sig parterna att bistå stat som, enligt vad säkerhetsrådet finner, har utsatts för fara till följd av brott mot konventionen. Artikeln syftar närmast på medicinsk eller annan humanitär hjälp.

Artikel VIII föreskriver att konventionen inte skall tolkas såsom en inskränkning av förpliktelserna i 1925 års Genèveprotokoll.

I *artikel IX* upprepas åtagandet i inledningen att fortsätta förhandlingar med sikte på en motsvarande konvention avseende kemiska stridsmedel.

I *artikel X* förbinder sig de fördragsslutande staterna att befordra utvecklingen av bakteriologiska medel och toxiner för fredliga ändamål genom utbyte av utrustning, material och information. I artikeln stadgas vidare att konventionen inte skall hämma konventionsstaternas ekonomiska eller teknologiska utveckling och inte heller det internationella fredliga samarbetet inom området.

I *artikel XI* regleras förfarandet vid revision av konventionen. Varje fördragsslutande stat kan föreslå ändringar. Ändring träder i kraft för stat som har antagit ändringen, sedan denna har godkänts av majoriteten av konventionsstaterna, och för övriga konventionsstater den dag då de antager ändringen.

Fem år efter konventionens ikraftträdande, dvs. våren 1980, skall enligt *artikel XII* en konferens hållas i Genève för att granska hur konventionen tillämpas. Syftet skall vara att förvissa sig om att ändamålen i konventionens inledning och bestämmelser, häri inbegripet bestämmelserna rörande förhandlingar om kemiska vapen, förverkligas. Konferensen kan även hållas tidigare om majoriteten av konventionsstaterna önskar detta.

I *artikel XIII* anges att konventionen gäller utan tidsbegränsning. I artikeln stadgas vidare att part har rätt att frånträda konventionen om den finner att extraordinära händelser, som sammanhänger med ämnet för konventionen, har äventyrat landets vitala intressen. Konventionen är enligt *artikel XIV* öppen för alla stater. Den träder i kraft sedan den har ratificerats av 22 stater, däribland Förenta staterna, Sovjetunionen och Storbritannien. Detta skedde alltså den 26 mars 1975. Efter detta datum kan ytterligare stater ansluta sig varvid de omedelbart blir bundna av konventionen.

Artikel XV, slutligen, innehåller bl. a. uppgifter om de språk, på vilka konventionen avfattats.

3 Föredraganden

Konventionen om förbud mot bakteriologiska vapen och toxinvapen är ett betydelsefullt internationellt instrument i nedrustningens tjänst. Den kompletterar det förbud mot användning av kemiska och bakteriologiska vapen, som redan finns bl. a. i 1925 års Genèveprotokoll, med ett förbud mot innehav av den ena av dessa båda kategorier, nämligen bakteriologiska vapen. Därutöver förbjuds innehav av toxiner, som är en mellankategori mellan bakteriologiska och kemiska vapen. Konventionen har visserligen sina svagheter. Den omfattar inte de vida mer betydelsefulla kemiska stridsmedlen, och de föreskrifter som skall säkerställa förbudets efterlevnad kan kritiseras.

Trots detta vill jag förorda att Sverige ratificerar konventionen.

En av huvudpunkterna i Sveriges utrikespolitik är att verka för allmän och fullständig nedrustning. Sverige intar som bekant en framskjuten plats i det internationella nedrustningsarbetet och har synnerligen aktivt medarbetat i tillkomsten av konventionen.

Konventionen förbjuder anskaffandet av nya vapen men föreskriver dessutom att förefintliga vapen skall förstöras. Därigenom är konventionen den första internationella överenskommelse som innebär verklig avrustning. De överenskommelser som tidigare har träffats har stannat vid åtaganden att inte prova vissa massförstörelsevapen i viss omgivning, att inte anskaffa sådana vapen och att inte placera dem i vissa miljöer och områden.

Vidare innehåller konventionen ett åtagande av konventionsstaterna att fortsätta förhandlingarna i syfte att sluta motsvarande överenskommelse även för kemiska stridsmedel.

Dessa förhandlingar pågår och Sverige deltar aktivt i dessa. Konventionsstaterna skall hålla en konferens år 1980 för granskning av hur konventionen om bakteriologiska vapen fullgörs. Om vi inte tillträder konventionen, avskärs vi från möjligheten att deltaga i denna konferens och att därvid, om så erfordras, verka för ett förbud mot innehav av kemiska vapen.

Slutligen skall framhållas att vi inte genom en anslutning till föreliggande konvention franhänder oss något vapen till rikets försvar eller försvagar vårt skydd mot en attack med bakteriologiska vapen, eftersom Sverige inte har och inte heller har för avsikt att tillverka de av konventionen omfattade vapnen. Detta gjordes klart redan genom 1970 års regeringsdeklaration. Att någon tillverkning av dessa vapen eller någon forskning som syftar till sådan tillverkning inte bedrivs i Sverige har bekräftats genom de upplysningar som har inhämtats från läkemedelsindustrin, universiteten och berörda statliga institutioner. Konventionen ger emellertid utrymme för forskning beträffande skydd mot bakteriologiska stridsmedel. Sådan forskning bedrivs också och den har även betydelse för fredsförhållanden, efter-

som den tjänar till att utveckla vacciner för att trygga befolkningsskyddet mot sjukdomar.

Sveriges tillträde till konventionen föranleder inte någon ny lagstiftning. Förbudet mot tillverkning av bakteriologiska vapen och toxinvapen kan tillgodoses genom lagen (1935:395) om kontroll över tillverkningen av krigsmateriel m. m. (senast ändrad 1975:690). Enligt denna lag får krigsmateriel inte tillverkas utan regeringens tillstånd. Med stöd härav kan hindras att de ämnen och vapen som avses i konventionen utvecklas eller framställs i Sverige.

Konventionens bestämmelser om lagring, förvärv och innehav får med hänsyn till att tillverkning är utesluten inga praktiska konsekvenser för Sveriges del. De förbud som förutsätts i konventionen kan om det skulle visa sig nödvändigt genomföras med stöd av lagen (1973:329) om hälso- och miljöfarliga varor.

4 Hemställan

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen

att godkänna konventionen den 10 april 1972 om förbud mot utveckling, framställning och lagring av bakteriologiska (biologiska) vapen och toxinvapen samt om deras förstöring.

5 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att antaga det förslag som föredraganden har lagt fram.

Convention on the prohibition of the development, production and stockpiling of bacteriological (biological) and toxin weapons and on their destruction

Konvention om förbud mot utveckling, framställning och lagring av bakteriologiska (biologiska) vapen och toxinvapen samt om deras förstöring

The States Parties to this Convention,

Determined to act with a view to achieving effective progress towards general and complete disarmament, including the prohibition and elimination of all types of weapons of mass destruction, and convinced that the prohibition of the development, production and stockpiling of chemical and bacteriological (biological) weapons and their elimination, through effective measures, will facilitate the achievement of general and complete disarmament under strict and effective international control,

Recognizing the important significance of the Protocol for the Prohibition of the Use in War of Asphyxiating, Poisonous or Other Gases, and of Bacteriological Methods of Warfare, signed at Geneva on June 17, 1925, and conscious also of the contribution which the said Protocol has already made, and continues to make, to mitigating the horrors of war,

Reaffirming their adherence to the principles and objectives of that Protocol and calling upon all States to comply strictly with them,

Recalling that the General Assembly of the United Nations has repeatedly condemned all actions contrary to the principles and objectives of the Geneva Protocol of June 17, 1925,

Desiring to contribute to the strengthening of confidence between peoples and the general improvement of the international atmosphere,

Desiring also to contribute to the realization of the purposes and principles of the Charter of the United Nations,

Convinced of the importance and urgency of eliminating from the arsenals of States, through effective measures, such dangerous weapons of mass destruction as those using

De fördragsslutande staterna,

som är beslutna att verka för effektiva framsteg i riktning mot en allmän och fullständig avrustning, innefattande förbud mot och avskaffande av alla slag av massförstörelsevapen, och som är förvissade om att ett förbud mot utveckling, framställning och lagring av kemiska och bakteriologiska (biologiska) vapen och deras avlägsnande genom effektiva åtgärder kommer att underlätta uppnåendet av allmän och fullständig avrustning under noggrann och effektiv internationell kontroll,

som erkänner den stora betydelsen av protokollet rörande förbud mot användande i krig av kvävande, giftiga eller liknande gaser och bakteriologiska stridsmedel, undertecknat i Genève den 17 juni 1925, och som även är medvetna om det bidrag detta protokoll redan har lämnat och fortsätter att lämna till lindring av krigets fasor,

som bekräftar sin anslutning till protokollets principer och syften och som uppmanar alla stater att noggrant iakttaga dem,

som erinrar om att Förenta nationernas generalförsamling vid upprepade tillfällen har fördömt alla åtgärder som strider mot principerna och syftena i Genèveprotokollet den 17 juni 1925,

som önskar bidra till att stärka förtroendet mellan folken och till en allmän förbättring av den internationella atmosfären,

som även önskar bidra till att förverkliga syftena och principerna i Förenta nationernas stadga,

som är övertygade om vikten och angelägenheten av att sådana farliga massförstörelsevapen som använder kemiska eller bakteriologiska (biologiska) medel genom effektiva åtgärder avlägsnas ur staternas vapenarsenaler,

som erkänner att en överenskommelse om

chemical or bacteriological (biological) agents.

Recognizing that an agreement on the prohibition of bacteriological (biological) and toxin weapons represents a first possible step towards the achievement of agreement on effective measures also for the prohibition of the development, production and stockpiling of chemical weapons, and determined to continue negotiations to that end.

Determined, for the sake of all mankind, to exclude completely the possibility of bacteriological (biological) agents and toxins being used as weapons.

Convinced that such use would be repugnant to the conscience of mankind and that no effort should be spared to minimize this risk,

Have agreed as follows:

Article I

Each State Party to this Convention undertakes never in any circumstances to develop, produce, stockpile or otherwise acquire or retain:

(1) Microbial or other biological agents, or toxins whatever their origin or method of production, of types and in quantities that have no justification for prophylactic, protective or other peaceful purposes;

(2) Weapons, equipment or means of delivery designed to use such agents or toxins for hostile purposes or in armed conflict.

Article II

Each State Party to this Convention undertakes to destroy, or to divert to peaceful purposes, as soon as possible but not later than nine months after the entry into force of the Convention, all agents, toxins, weapons, equipment and means of delivery specified in Article I of the Convention, which are in its possession or under its jurisdiction or control. In implementing the provisions of this article all necessary safety precautions shall be observed to protect populations and the environment.

förbud mot bakteriologiska (biologiska) vapen och toxinvapen kan utgöra ett första steg mot träffandet av en överenskommelse om effektiva åtgärder även avseende förbud mot utveckling, framställning och lagring av kemiska vapen, och som är beslutna att fortsätta att förhandla i detta syfte.

som är beslutna att för hela mänsklighetens bästa fullständigt utesluta möjligheten att bakteriologiska (biologiska) medel och toxiner skall kunna användas som vapen.

som är övertygade om att en sådan användning skulle vara moraliskt stötande för mänskligheten och att ingen möda bör sparas för att minska denna risk.

har överenskommit om följande:

Artikel I

Varje fördragsslutande stat förbinder sig att aldrig under några förhållanden utveckla, framställa, lagra eller på annat sätt förvärva eller inneha

1) mikrobiella eller andra biologiska medel, eller toxiner oavsett ursprung eller framställningssätt, av sådana typer eller i sådana mängder som ej har berättigande för profylaktiska ändamål, skyddsändamål eller andra fredliga ändamål.

2) vapen, utrustning eller utspridningsanordningar avsedda att användas för sådana medel eller toxiner för fientliga ändamål eller i väpnad konflikt.

Artikel II

Varje fördragsslutande stat förbinder sig att, så snart som möjligt och icke senare än nio månader efter det att konventionen trätt i kraft, förstöra eller till fredliga ändamål överföra alla i artikel I i denna konvention angivna medel, toxiner, vapen, utrustning och utspridningsanordningar som befinner sig i dess besittning eller under dess överhöghet eller kontroll. Vid genomförandet av bestämmelserna i denna artikel skall alla nödvändiga försiktighetsmått vidtagas för att skydda befolkning och miljö.

Article III

Each State Party to this Convention undertakes not to transfer to any recipient whatsoever, directly or indirectly, and not in any way to assist, encourage, or induce any State, group of States or international organizations to manufacture or otherwise acquire any of the agents, toxins, weapons, equipment or means of delivery specified in Article I of the Convention.

Article IV

Each State Party to this Convention shall, in accordance with its constitutional processes, take any necessary measures to prohibit and prevent the development, production, stockpiling, acquisition or retention of the agents, toxins, weapons, equipment and means of delivery specified in Article I of the Convention, within the territory of such State, under its jurisdiction or under its control anywhere.

Article V

The States Parties to this Convention undertake to consult one another and to cooperate in solving any problems which may arise in relation to the objective of, or in the application of the provisions of, the Convention. Consultation and cooperation pursuant to this article may also be undertaken through appropriate international procedures within the framework of the United Nations and in accordance with its Charter.

Article VI

(1) Any State Party to this Convention which finds that any other State Party is acting in breach of obligations deriving from the provisions of the Convention may lodge a complaint with the Security Council of the United Nations. Such a complaint should include all possible evidence confirming its validity, as well as a request for its consideration by the Security Council.

(2) Each State Party to this Convention undertakes to cooperate in carrying out any investigation which the Security Council may initiate, in accordance with the provisions of the Charter of the United Nations, on the

Artikel III

Varje fördragsslutande stat förbinder sig att icke överlåta till någon mottagare, vare sig direkt eller indirekt, och att ej heller på något sätt hjälpa, uppmuntra eller förmå någon stat, grupp av stater eller internationella organisationer att tillverka eller på annat sätt förvärva några av de medel, toxiner, vapen, utrustning eller utspridningsanordningar som anges i Artikel I i konventionen.

Artikel IV

Varje fördragsslutande stat skall i enlighet med sina konstitutionella förfaranden vidtaga alla nödvändiga åtgärder för att förbjuda och förhindra utveckling, framställning, lagring, förvärv eller innehav av sådana medel, toxiner, vapen, utrustning eller utspridningsanordningar som anges i Artikel I i konventionen, inom vederbörande stats territorium, under dess överhöghet eller under dess kontroll.

Artikel V

De fördragsslutande staterna förbinder sig att samråda med varandra och att samarbeta för att lösa alla problem som kan uppkomma med avseende på konventionens syfte eller tillämpningen av dess bestämmelser. Samråd och samarbete som avses i denna artikel kan även komma till stånd genom lämpliga internationella förfaranden inom ramen för Förenta nationerna och i enlighet med dess stadga.

Artikel VI

1. Varje fördragsslutande stat som finner att en annan fördragsslutande stat handlar i strid med sina förpliktelser enligt konventionens bestämmelser kan anföra klagomål hos Förenta nationernas säkerhetsråd. Sådant klagomål skall innefatta all tillgänglig bevisning som kan styrka dess berättigande även som en begäran om dess upptagande till behandling av säkerhetsrådet.

2. Varje fördragsslutande stat förbinder sig att samarbeta vid genomförandet av varje undersökning som säkerhetsrådet kan inleda, i enlighet med bestämmelserna i Förenta nationernas stadga, på grundval av klagomål

basis of the complaint received by the Council. The Security Council shall inform the States Parties to the Convention of the results of the investigation.

Article VII

Each State Party to this Convention undertakes to provide or support assistance, in accordance with the Charter of the United Nations, to any Party to the Convention which so requests, if the Security Council decides that such Party has been exposed to danger as a result of violation of the Convention.

Article VIII

Nothing in this Convention shall be interpreted as in any way limiting or detracting from the obligations assumed by any State under the Protocol for the Prohibition of the Use in War of Asphyxiating, Poisonous or Other Gases, and of Bacteriological Methods of Warfare, signed at Geneva on June 17, 1925.

Article IX

Each State Party to this Convention affirms the recognized objective of effective prohibition of chemical weapons and, to this end, undertakes to continue negotiations in good faith with a view to reaching early agreement on effective measures for the prohibition of their development, production and stockpiling and for their destruction, and on appropriate measures concerning equipment and means of delivery specifically designed for the production or use of chemical agents for weapons purposes.

Article X

(1) The State Parties to this Convention undertake to facilitate, and have the right to participate in, the fullest possible exchange of equipment, materials and scientific and technological information for the use of bacteriological (biological) agents and toxins for peaceful purposes. Parties to the Convention in a position to do so shall also cooperate in contributing individually or together with other States or international organizations to

som mottagits av rådet. Säkerhetsrådet skall underrätta de fördragsslutande staterna om undersökningens resultat.

Artikel VII

Varje fördragsslutande stat förbinder sig att, i enlighet med Förenta nationernas stadga, lämna bistånd eller medverka till att bistånd lämnas till fördragsslutande stat som så begär, om säkerhetsrådet finner att denna stat har utsatts för fara till följd av brott mot konventionen.

Artikel VIII

Ingen bestämmelse i denna konvention skall tolkas så, att den innebär en begränsning i eller avvikelse från de förpliktelser som en stat åtagit sig enligt protokollet rörande förbud mot användande i krig av kvävande, giftiga eller liknande gaser och bakteriologiska stridsmedel, undertecknat i Genève den 17 juni 1925.

Artikel IX

Varje fördragsslutande stat bekräftar det erkända syftet att effektivt förbjuda kemiska vapen samt förbinder sig, för att uppnå detta syfte, att fortsätta allvarligt menade förhandlingar i avsikt att nå en snar överenskommelse om effektiva åtgärder för förbud mot utveckling, framställning och lagring av sådana vapen och för deras förstöring, och om lämpliga åtgärder rörande utrustning och utspridningsanordningar särskilt avsedda för framställning eller användning av kemiska medel för vapenändamål.

Artikel X

1. De fördragsslutande staterna förbinder sig att underlätta, och har rätt att deltaga i, ett så fullständigt utbyte som möjligt av utrustning, material samt vetenskaplig och teknologisk information för utnyttjande av bakteriologiska (biologiska) medel och toxiner för fredliga ändamål. Fördragsslutande stater, som har möjlighet därtill, skall även samarbeta för att, antingen enskilt eller tillsammans med andra stater eller internationella organi-

the further development and application of scientific discoveries in the field of bacteriology (biology) for prevention of disease, or for other peaceful purposes.

(2) This Convention shall be implemented in a manner designed to avoid hampering the economic or technological development of States Parties to the Convention or international cooperation in the field of peaceful bacteriological (biological) activities, including the international exchange of bacteriological (biological) agents and toxins and equipment for the processing, use or production of bacteriological (biological) agents and toxins for peaceful purposes in accordance with the provisions of the Convention.

Article XI

Any State Party may propose amendments to this Convention. Amendments shall enter into force for each State Party accepting the amendments upon their acceptance by a majority of the States Parties to the Convention and thereafter for each remaining State Party on the date of acceptance by it.

Article XII

Five years after the entry into force of this Convention, or earlier if it is requested by a majority of Parties to the Convention by submitting a proposal to this effect to the Depositary Governments, a conference of States Parties to the Convention shall be held at Geneva, Switzerland, to review the operation of the Convention, with a view to assuring that the purposes of the preamble and the provisions of the convention, including the provisions concerning negotiations on chemical weapons, are being realized. Such review shall take into account any new scientific and technological developments relevant to the Convention.

Article XIII

(1) This Convention shall be of unlimited duration.

(2) Each State Party to this Convention shall in exercising its national sovereignty

sationer, bidra till den fortsatta utvecklingen och tillämpningen av vetenskapliga upptäckter på bakteriologins (biologins) område för förebyggande av sjukdomar eller för andra fredliga ändamål.

2. Denna konvention skall tillämpas så, att den icke hämmar de fördragsslutande staternas ekonomiska eller teknologiska utveckling eller det internationella samarbetet rörande fredlig bakteriologisk (biologisk) verksamhet, här i inbegripet internationellt utbyte av bakteriologiska (biologiska) medel och toxiner samt utrustning för bearbetning, användning eller framställning av bakteriologiska (biologiska) medel och toxiner för fredliga ändamål i enlighet med bestämmelserna i denna konvention.

Artikel XI

Varje fördragsslutande stat kan föreslå ändringar i denna konvention. Ändringarna skall, för varje fördragsslutande stat som godkänner dem, träda i kraft, när de har godkänts av flertalet av de fördragsslutande staterna, och därefter för varje annan fördragsslutande stat, den dag den godkänner ändringarna.

Artikel XII

Fem år efter denna konventions ikraftträdande, eller tidigare om en majoritet av de fördragsslutande staterna begär detta genom förslag därom till depositarieregeringarna, skall en konferens med deltagande av de fördragsslutande staterna hållas i Genève i Schweiz för att granska hur konventionen tillämpas, varvid syftet skall vara att förvissa sig om att ändamålen i konventionens inledning och bestämmelser, här i inbegripet bestämmelserna rörande förhandlingar om kemiska vapen, förverkligas. Denna granskning skall beakta ny vetenskaplig och teknologisk utveckling som är av betydelse för konventionen.

Artikel XIII

1. Denna konvention skall gälla utan tidsbegränsning.

2. Varje fördragsslutande stat skall under utövande av sin nationella suveränitet ha rätt

have the right to withdraw from the Convention if it decides that extraordinary events, related to the subject matter of the Convention, have jeopardized the supreme interests of its country. It shall give notice of such withdrawal to all other States Parties to the Convention and to the United Nations Security Council three months in advance. Such notice shall include a statement of the extraordinary events it regards as having jeopardized its supreme interests.

Article XIV

(1) This Convention shall be open to all States for signature. Any State which does not sign the Convention before its entry into force in accordance with paragraph 3 of this article may accede to it at any time.

(2) This Convention shall be subject to ratification by signatory States. Instruments of ratification and instruments of accession shall be deposited with the Governments of the United States of America, the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland and the Union of Soviet Socialist Republics, which are hereby designated the Depositary Governments.

(3) This Convention shall enter into force after the deposit of the instruments of ratification by twenty-two Governments, including the Governments designated as Depositaries of the Convention.

(4) For States whose instruments of ratification or accession are deposited subsequent to the entry into force of this Convention, it shall enter into force on the date of the deposit of their instruments of ratification or accession.

(5) The Depositary Governments shall promptly inform all signatory and acceding States of the date of each signature, the date of deposit of each instrument of ratification or of accession and the date of the entry into force of this Convention, and of the receipt of other notices.

(6) This Convention shall be registered by the Depositary Governments pursuant to Article 102 of the Charter of the United Nations.

att frånträda konventionen om den finner att extraordinära händelser, som sammanhänger med ämnet för konventionen, har äventyrat landets vitala intressen. Den skall underrätta alla andra fördragsslutande stater och Förenta nationernas säkerhetsråd om sådant frånträdande tre månader i förväg. Sådant underrättelse skall innefatta en redogörelse för de extraordinära händelser som vederbörande stat anser ha äventyrat dess vitala intressen.

Artikel XIV

1. Denna konvention får undertecknas av alla stater. Stat som icke undertecknar konventionen före dess ikraftträdande enligt punkt 3 i denna artikel får när som helst ansluta sig till den.

2. Denna konvention skall ratificeras av signatärstaterna. Ratifikations- och anslutningsinstrument skall deponeras hos Amerikas Förenta Staters regering, de Socialistiska Rådsrepublikernas Unions regering och Förenade Konungariket Storbritannien och Nordirlands regering, vilka härmed utses till depositarieregeringar.

3. Denna konvention skall träda i kraft, sedan tjugotvå regeringar, däribland de som utsetts till depositarieregeringar, har deponerat sina ratifikationsinstrument.

4. För stater vilkas ratifikations- eller anslutningsinstrument deponeras efter denna konventions ikraftträdande skall den träda i kraft på dagen för deponerande av deras ratifikations- eller anslutningsinstrument.

5. Depositarieregeringarna skall omedelbart underrätta alla stater som undertecknat och anslutit sig till konventionen om dagen för varje undertecknande, dagen för deponerande av varje ratifikations- eller anslutningsinstrument, dagen för denna konventions ikraftträdande samt om mottagandet av andra meddelanden.

6. Denna konvention skall registreras av depositarieregeringarna enligt artikel 102 i Förenta nationernas stadga.

Article XV

This Convention, the English, Russian, French, Spanish and Chinese texts of which are equally authentic, shall be deposited in the archives of the Depositary Governments. Duly certified copies of the Convention shall be transmitted by the Depositary Governments to the Governments of the signatory and acceding States.

In witness whereof the undersigned, duly authorized, have signed this Convention.

Done in triplicate, at the cities of London, Moscow and Washington this 10th day of April, one thousand nine hundred and seventy-two.

Artikel XV

Denna konvention, vars engelska, franska, kinesiska, ryska och spanska texter har lika vitsord, skall deponeras i depositarie regeringarnas arkiv. Vederbörligen bestyrkta avskrifter av konventionen skall av depositarie regeringarna överlämnas till regeringarna i de stater som undertecknat eller anslutit sig till konventionen.

Till bekräftelse härav har undertecknade, vederbörligen befullmäktigade därtill, underskrivit denna konvention.

Som skedde i tre exemplar i London, Moskva och Washington den 10 april 1972.

